

Dydd Mercher, 21 Ionawr 2026

Hysbysiad o gyfarfod:

Pwyllgor Craffu Lle

**Dydd Iau, 29ain Ionawr, 2026, 2.00 pm,
Neuadd y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA**

**Nodwch y cynhelir rhag gyfarfod 30 munud cyn dechrau'r cyfarfod ar gyfer aelodau'r
pwyllgor**

AGENDA

Item No	Item	Pages
1.	Ymddiheuriadau am Absenoldeb.	
2.	Datganiadau o Fuddiant	
3.	Blaenraglen Waith a Rhestr o Gamau Gweithredu'r Pwyllgor Craffu Lle.	1 - 6
4.	Blaengynllun Gwaith y Cabinet a'r Cyngor.	7 - 14
5.	Cadarnhau cofnodion y cyfarfod blaenorol	15 - 20
6.	Fforwm Agored i'r Cyhoedd.	
7.	Strategaeth Ddiwylliannol - Cynnal craffu cyn gwneud penderfyniad yn y Cabinet.	21 - 192
8.	Bioamrywiaeth a Chydnerthedd - Craffu ar yr Adroddiad Adran 6 i Lywodraeth Cymru ar Fioamrywiaeth a chydnerthedd ecosystemau. Adroddiad i ddilyn.	193 - 270
9.	Cyfarfod Nesaf: Dydd Iau 19eg Mawrth 2026 am 2.00pm.	

Paul Matthews

Prif Weithredwr

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL
CYNGOR SIR FYNWY

MAE CYFANSODDIAD Y PWYLLGOR FEL A GANLYN:

County Councillor Louise Brown
Shirenewton;
Welsh Conservative Party
County Councillor Emma Bryn
Wyesham;
Independent Group
County Councillor Tomos Dafydd Davies
Llanfoist & Govilon;
Welsh Conservative Party
County Councillor Lisa Dymock
Portskewett;
Welsh Conservative Party
County Councillor Martyn Groucutt
Lansdown;
Welsh Labour/Llafur Cymru
County Councillor Jane Lucas
Osbaston;
Welsh Conservative Party
County Councillor Jackie Strong
Caldicot Cross;
Welsh Labour/Llafur Cymru
County Councillor Tudor Thomas
Park;
Welsh Labour/Llafur Cymru
County Councillor John Crook
Magor East with Undy;
Welsh Labour/Llafur Cymru

Gwybodaeth I'r Cyhoedd

Gofynnir i chi nodi y bydd Cyngor Sir Fynwy yn ffilmio'r cyfarfod hwn ac y bydd ar gael i'w weld ar-lein ar ffurf fyw ac archif. Mae'n bosibl y gellid ffilmio ardaloedd lle mae'r cyhoedd yn eistedd a drwy fynd i mewn i'r Siambr rydych yn cydsynio i gael eich ffilmio a defnydd posibl y delweddau hynny a recordiad sain ar gyfer dibenion gwe-ddarlledu. Os ydych yn gwneud sylw i'r cyfarfod bernir eich bod wedi cydsynio i gael eich ffilmio.

Caiff recordiadau o'r cyfarfod eu cadw yn unol â pholisi'r Cyngor ar gadw data. Dim ond os yw'r Swyddog Monitro yn ystyried bod angen hynny oherwydd bod y cyfan neu ran o gynnwys y gwe-ddarllediad yn neu'n debygol o fod yn groes i unrhyw ddarpariaeth statudol neu athrawiaeth cyfraith gyffredin, er enghraifft deddfwriaeth Diogelu Data a Hawliau Dynol neu ddarpariaethau yn ymwneud â gwybodaeth gyfrinachol neu eithriedig, y caiff gwe-ddarllediadau neu rannau o we-ddarllediadau a archifwyd eu tynnu o wefan y Cyngor.

Mynediad i gopiau papur o agendâu ac adroddiadau

Gellir darparu copi o'r agenda hwn ac adroddiadau perthnasol i aelodau'r cyhoedd sy'n mynychu cyfarfod drwy ofyn am gopi gan Gwasanaethau Democrataidd ar 01633 644219.

Dylid nodi fod yn rhaid i ni dderbyn 24 awr o hysbysiad cyn y cyfarfod er mwyn darparu copi caled o'r agenda hwn i chi.

Edrych ar y cyfarfod ar-lein

Gellir gweld y cyfarfod ar-lein yn fyw neu'n dilyn y cyfarfod drwy fynd i www.monmouthshire.gov.uk neu drwy ymweld â'n tudalen Youtube drwy chwilio am MonmouthshireCC. Drwy fynd i mewn i'r ystafell gyfarfod, fel aelod o'r cyhoedd neu i gymryd rhan yn y cyfarfod, rydych yn caniatáu i gael eich ffilmio ac i ddefnydd posibl y delweddau a'r recordiadau sain hynny gan y Cyngor.

Y Gymraeg Mae'r Cyngor yn croesawu cyfraniadau gan aelodau'r cyhoedd drwy gyfrwng y Gymraeg neu'r Saesneg. Gofynnwn gyda dyledus barch i chi roi 5 diwrnod o hysbysiad cyn y cyfarfod os dymunwch siarad yn Gymraeg fel y gallwn ddarparu ar gyfer eich anghenion.

Caiff cyfarfodydd ein Pwyllgorau Craffu eu ffrydio'n fyw a bydd dolen i'r ffrwd fyw ar gael ar dudalen cyfarfodydd [gwefan](#) Cyngor Sir Fynwy.

Os hoffech siarad dan y Fforwm Agored i'r Cyhoedd mewn cyfarfod bydd angen i chi roi tri diwrnod gwaith o hysbysiad cyn y cyfarfod drwy gysylltu â Scrutiny@monmouthshire.gov.uk

Y Cadeirydd fydd yn penderfynu faint o amser a roddir i bob aelod o'r cyhoedd i siarad, ond er mwyn ein galluogi i roi cyfle i nifer o siaradwyr gofynnwn nad yw cyfraniadau yn ddim hirach na 3 munud.

Yn lle hynny, os hoffech gyflwyno sylwadau ysgrifenedig, sain neu fideo, cysylltwch â'r tîm yn defnyddio'r un cyfeiriad e-bost i drefnu hyn os gwelwch yn dda. Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno sylwadau i'r Cyngor yw 5 pm dri diwrnod gwaith clir cyn y cyfarfod. Os yw cyfanswm y sylwadau a geir yn fwy na 30 munud, caiff detholiad o'r rhain yn seiliedig ar thema ei rannu yn y cyfarfod. Bydd yr holl sylwadau geir ar gael i'r cynghorwyr cyn y cyfarfod.

Os hoffech awgrymu pynciau ar gyfer craffu arnynt yn y dyfodol gan un o'n Pwyllgorau Craffu, gwnewch hynny drwy anfon e-bost at Scrutiny@monmouthshire.gov.uk os gwelwch yn dda.

Nodau a Gwerthoedd Cyngor Sir Fynwy

i ddod yn sir ddi-garbon, gan gefnogi lles, iechyd ac urddas i bawb ar bob cam o'u bywydau.

Amcanion rydym yn gweithio tuag atynt

- Lle teg i fyw lle mae effeithiau anghydraddoldeb a thlodi wedi'u lleihau;
- Lle gwyrdd i fyw a gweithio gyda llai o allyriadau carbon a gwneud cyfraniad cadarnhaol at fynd i'r afael â'r argyfwng yn yr hinsawdd a natur;
- Lle ffyniannus ac uchelgeisiol, lle mae canol trefi bywiog a lle gall busnesau dyfu a datblygu;
- Lle diogel i fyw lle mae gan bobl gartref maen nhw'n teimlo'n ddiogel ynddo;
- Lle cysylltiedig lle mae pobl yn teimlo'n rhan o gymuned ac yn cael eu gwerthfawrogi;
- Lle dysgu lle mae pawb yn cael cyfle i gyrraedd eu potensial.

Ein gwerthoedd

- **Bod yn agored:** anelwn fod yn agored ac onest i ddatblygu perthnasoedd ymddiriedus
- **Tegwch:** anelwn ddarparu dewis teg, cyfleoedd a phrofiadau a dod yn sefydliad a adeiladwyd ar barch un at y llall.
- **Hyblygrwydd:** anelwn fod yn hyblyg yn ein syniadau a'n gweithredoedd i ddod yn sefydliad effeithlon ac effeithiol.
- **Gwaith tîm:** anelwn gydweithio i rannu ein llwyddiannau a'n methiannau drwy adeiladu ar ein cryfderau a chefnogi ein gilydd i gyflawni ein nodau.
- **Caredigrwydd** – Byddwn yn dangos caredigrwydd i bawb yr ydym yn gweithio gyda nhw, gan roi pwysigrwydd perthnasoedd a'r cysylltiadau sydd gennym â'n gilydd wrth wraidd pob rhyngweithio.

Canllaw Cwestiynau Craffu Sir Fynwy

1. Pam mae'r Pwyllgor yn craffu ar hyn? (cefndir, materion allweddol)
2. Beth yw rôl y Pwyllgor a pha ganlyniad mae'r Aelodau am ei gyflawni?
3. A oes digon o wybodaeth i gyflawni hyn? Os nad oes, pwy allai ddarparu hyn?

- Cytuno ar y drefn holi a pha Aelodau fydd yn arwain
- Cytuno ar gwestiynau i swyddogion a chwestiynau i Aelod y Cabinet

Cwestiynau'r Cyfarfod

<u><i>Craffu ar Berfformiad</i></u>	<u><i>Craffu ar Bolisi</i></u>
1. Sut mae perfformiad yn cymharu â'r blynyddoedd blaenorol? Ydy e'n well/yn waeth? Pam? 2. Sut mae perfformiad yn cymharu â chynghorau eraill/darparwyr gwasanaethau eraill? Ydy e'n well/yn waeth? Pam? 3. Sut mae perfformiad yn cymharu â thargedau gosodedig? Ydy e'n well/yn waeth? Pam? 4. Sut cafodd targedau perfformiad eu gosod? Ydyn nhw'n ddigon heriol/realistig? 5. Sut mae defnyddwyr gwasanaethau/y cyhoedd/partneriaid yn gweld perfformiad y gwasanaeth? 6. A fu unrhyw awdid ac archwiliadau diweddar? Beth oedd y canfyddiadau? 7. Sut mae'r gwasanaeth yn cyfrannu at wireddu amcanion corfforaethol? 8. A yw gwelliant/dirywiad mewn perfformiad yn gysylltiedig i gynnydd/ostyngiad mewn adnodd? Pa gapasiti sydd yna i wella?	1. Ar bwy mae'r polisi yn effeithio ~ yn uniongyrchol ac yn anuniongyrchol? Pwy fydd yn elwa fwyaf/leiaf? 2. Beth yw barn defnyddwyr gwasanaeth /rhanddeiliaid? Pa ymgynghoriad gafodd ei gyflawni? A wnaeth y broses ymgynghori gydymffurfio ag Egwyddorion Gunning? A yw rhanddeiliaid yn credu y bydd yn sicrhau'r canlyniad a ddymunir? 3. Beth yw barn y gymuned gyfan – safbwynt y 'trethdalwr'? 4. Pa ddulliau a ddefnyddiwyd i ymgynghori â'r rhanddeiliaid? A oedd y broses yn galluogi pawb â chyfran i ddweud eu dweud? 5. Pa ymarfer ac opsiynau sydd wedi eu hystyried wrth ddatblygu/adolygu'r polisi hwn? Pa dystiolaeth sydd i hysbysu beth sy'n gweithio? A yw'r polisi yn ymwneud â maes lle mae diffyg ymchwil cyhoeddedig neu dystiolaeth arall? 6. A yw'r polisi'n ymwneud â maes lle ceir anghydraddoldebau hysbys? 7. A yw'r polisi hwn yn cyd-fynd â'n hamcanion corfforaethol, fel y'u diffinnir yn ein cynllun corfforaethol? A yw'n cadw at ein Safonau Iaith Gymraeg? 8. A gafodd yr holl ddatblygu cynaliadwy, y goblygiadau cydraddoldeb a diogelu perthnasol eu hystyried?

	Er enghraifft, beth yw'r gweithdrefnau sydd angen bod ar waith i amddiffyn plant? 9. Faint fydd y gost hon i'w gweithredu a pha ffynhonnell ariannu sydd wedi'i nodi? 10. Sut fydd perfformiad y polisi yn cael ei weithredu a'r effaith yn cael ei gwerthuso?
Cwestiynau Cyffredinol:	

Grymuso Cymunedau

- Sut ydym ni'n cynnwys cymunedau lleol a'u grymuso i ddylunio a darparu gwasanaethau i gyd-fynd ag angen lleol?
- A ydym ni'n cael trafodaethau rheolaidd gyda chymunedau am flaenoriaethau'r gwasanaeth a pha lefel o wasanaeth y gall y cyngor fforddio ei ddarparu yn y dyfodol?
- A yw'r gwasanaeth yn gweithio gyda dinasyddion i egluro rôl gwahanol bartneriaid wrth ddarparu gwasanaeth a rheoli disgwyliadau?
- A oes fframwaith a phroses gymesur ar waith ar gyfer asesu perfformiad ar y cyd, gan gynnwys o safbwynt dinesydd, ac a oes gennych chi drefniadau atebolrwydd i gefnogi hyn?
- A oes Asesiad Effaith Cydraddoldeb wedi'i gynnal? Os felly a all yr Arweinydd a'r Cabinet /Uwch Swyddogion roi copïau i'r Aelodau ac eglurhad manwl o'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb (EQIA) a gynhaliwyd mewn perthynas â'r cynigion hyn?
- A all yr Arweinydd a'r Cabinet/Uwch Swyddogion sicrhau aelodau bod y cynigion hyn yn cydymffurfio â deddfwriaeth Cydraddoldeb a Hawliau Dynol? A yw'r cynigion yn cydymffurfio â Chynllun Cydraddoldeb Strategol yr Awdurdod Lleol?

Galwadau'r Gwasanaeth

- Sut fydd newid polisi a deddfwriaeth yn effeithio ar y ffordd mae'r cyngor yn gweithredu?
- A ydym ni wedi ystyried demograffeg ein cyngor a sut bydd hyn yn effeithio ar ddarparu gwasanaethau a chyllid yn y dyfodol?
- A ydych chi wedi adnabod ac ystyried y tueddiadau tymor hir a allai effeithio ar eich maes gwasanaeth, pa effaith allai'r tueddiadau hyn ei chael ar eich gwasanaeth/allai eich gwasanaeth ei gael ar y tueddiadau hyn, a beth sy'n cael ei wneud mewn ymateb?

Cynllunio Ariannol

- A oes gennym ni gynlluniau ariannol canolig a hirdymor cadarn yn eu lle?
- A ydym ni'n cysylltu cyllidebau â chynlluniau a chanlyniadau ac adrodd yn effeithiol ar y rhain?

Gwneud arbedion a chynhyrchu incwm

- A oes gennym ni'r strwythurau cywir ar waith i sicrhau bod ein dulliau effeithlonrwydd, gwelliant a thrawsnewid yn gweithio gyda'i gilydd i sicrhau'r arbedion mwyaf posibl?
- Sut ydym ni'n gwneud y mwyaf o incwm? A ydym ni wedi cymharu polisiau eraill y cyngor i sicrhau'r incwm mwyaf posibl ac wedi ystyried yn llawn y goblygiadau ar ddefnyddwyr gwasanaeth?

- A oes gennym ni gynllun gweithlu sy'n ystyried capasiti, costau, a sgiliau'r gweithlu gwirioneddol yn erbyn y gweithlu a ddymunir?

Cwestiynau i'w gofyn o fewn blwyddyn i'r penderfyniad:

- A gafodd canlyniadau arfaethedig y cynnig eu cyflawni neu a oedd canlyniadau eraill?
- A oedd yr effeithiau wedi'u cyfyngu i'r grŵp yr oeddech chi ar y dechrau yn meddwl fyddai wedi cael ei effeithio h.y. pobl hŷn, neu a gafodd eraill eu heffeithio e.e. pobl ag anableddau, rhieni â phlant ifanc?
- A yw'r penderfyniad yn dal i fod y penderfyniad cywir neu a oes angen gwneud addasiadau?

Cwestiynau i'r Pwyllgor ar ddiwedd y cyfarfod ...

A oes gennym ni'r wybodaeth angenrheidiol i ffurfio casgliadau/i wneud argymhellion i'r pwyllgor gwaith, cyngor, partneriaid eraill? Os nad oes, a oes angen i ni:

- Ymchwilio i'r mater yn fwy manwl?
- Gael rhagor o wybodaeth gan dystion eraill - Aelod o'r Bwrdd Gweithredol, arbenigwr annibynnol, aelodau o'r gymuned, defnyddwyr gwasanaeth, cyrff rheoleiddio...

Cytuno ar gamau pellach sydd i'w cymryd o fewn amserlen/adroddiad monitro yn y dyfodol.

